

-ร่าง-

## ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพตำบลเวียงพางคำ พ.ศ. ๒๕๖๘

ตามธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) อนุรักษ์ พื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ชนบทธรรมเนียม และจารีตประเพณี  
อันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทาง  
ชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) เข้าชื้อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือ  
ชุมชน หรือดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชนและได้รับ  
แจ้งผลการพิจารณาโดยเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมี  
ส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๔) จัดให้มีระบบสวัสดิการของชุมชน

และพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ หมวด ๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ ซึ่ง  
ว่าด้วยรัฐธรรมนูญระบบสุขภาพแห่งชาติ เป็นเครื่องมือและกลไกที่ให้โอกาสประชาชนองค์กรปกครองส่วน  
ท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ ดูแล สุขภาพของประชาชน ภายใต้  
ศักยภาพของทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ด้วยหลักการมีส่วนร่วมและการพึ่งตนเอง  
ดังนั้น เทศบาลตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่อง  
ดังกล่าว จึงได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนร่วมใจกันจัดทำ “ธรรมนูญสุขภาพตำบลเวียงพางคำ” ขึ้น  
จึงกำหนดข้อตกลงไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ธรรมนูญนี้เรียกว่า “ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพตำบลเวียงพางคำ พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ธรรมนูญนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน และมีผลผูกพันคนเียงพางคำทุกคน

ข้อ ๓ ธรรมนูญนี้เป็นการดำเนินงานให้สอดคล้องกับธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕  
ถ้อยคำใดที่บัญญัติไว้แล้วในธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้ถือปฏิบัติตามที่ได้บัญญัติไว้

ข้อ ๔ ในธรรมนูญนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพตำบลเวียงพางคำ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพตำบลเวียงพางคำ

“คนเวียงพางคำ” หมายความว่า คนที่มีชื่อในทะเบียนบ้านในตำบลเวียงพางคำซึ่งอาศัยหรือไม่  
อาศัยในเขตพื้นที่ตำบลเวียงพางคำ หรือคนที่ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตตำบลเวียงพางคำแต่อาศัยอยู่ในเขต  
พื้นที่ตำบลเวียงพางคำ หรือบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยแต่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่ตำบลเวียงพางคำ

“เวียงพางคำ เมืองแห่งความสุข” หมายความว่า คนเวียงพางคำทุกคน ที่รู้ดี รู้ชั่ว รู้รับผิดชอบ  
ตัดสินใจร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามประเมินผลในกระบวนการสร้างเสริมสุขภาพ โดยการ  
มีส่วนร่วม ทำสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศน์ให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดี ให้ความสำคัญการพัฒนาศักยภาพมนุษย์  
ทุกกลุ่มวัยและทุกระดับ โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและยึดมั่นธรรมาภิบาล เป็นแนวทางหลักใน  
การดำเนินงาน

“สำนักธรรมนูญ” หมายความว่า สำนักธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพตำบลเวียงพางคำ

“สมัชชาสุขภาพ” หมายความว่า สมัชชาสุขภาพตำบลเวียงพางคำ

“เทศบาล” หมายความว่า เทศบาลตำบลเวียงพางคำ

-ร่าง-

## หมวดที่ ๑

### ปรัชญาแนวคิดและเจตนารมณ์ของธรรมนูญตำบลเวียงพางคำ

ข้อ ๕ คนเวียงพางคำร่วมใจสร้างสุขภาพของตนเอง ครอบครัว หมู่บ้านและสังคมด้วยการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างกว้างขวาง รวมพลังขับเคลื่อนทางสังคมด้วยวิถีประชาธิปไตย โดยน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและยึดมั่นธรรมาภิบาล เป็นแนวทางในการดำเนินงาน

## หมวดที่ ๒

### คุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป้าหมายของระบบสุขภาพ

ข้อ ๖ ระบบสุขภาพต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชนทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ยึดหลักการพัฒนาย่างยั่งยืน ส่งเสริมการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการพึ่งตนเองและยึดแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้รับการคุ้มครองหลักประกันสุขภาพที่ครอบคลุมประชาชนทุกคน ทั้งนี้เพื่อบูรณาการสุขภาพของ

คนเวียงพางคำ นั่นคือ

### “เวียงพางคำ เมืองแห่งความสุข”

ข้อ ๗ กรอบเวลาเป้าหมายของธรรมนูญฉบับนี้เป็นภาพรวมของระบบสุขภาพที่กำหนดระยะเวลาไปจนถึงสิ้นปี พ.ศ.....

## หมวดที่ ๓

### การจัดให้มีหลักประกันและความคุ้มครองให้เกิดสุขภาพ

ข้อ ๘ ประชาชนในเทศบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนัก และจัดให้มีการป้องกันภัยจากการประกอบอาชีพ และเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติทางธรรมชาติในพื้นที่เทศบาลตำบลเวียงพางคำ

ข้อ ๙ ประชาชนตำบลเวียงพางคำได้รับการคุ้มครองหลักประกันสุขภาพที่ครอบคลุมทุกคน

## หมวดที่ ๔

### การสร้างเสริมสุขภาพ

ข้อ ๑๐ คนเวียงพางคำ ร่วมใจ ประพฤติตนอยู่ในแนวทางตามศาสนาที่นับถือและรักษาประเพณีอันดีงาม

ข้อ ๑๑ คนเวียงพางคำ ร่วมใจใฝ่ศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต

ข้อ ๑๒ คนเวียงพางคำ ร่วมใจสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ข้อ ๑๓ คนเวียงพางคำ ร่วมใจประกอบอาชีพสุจริต ประหยัด อดออม

ข้อ ๑๔ คนเวียงพางคำ ร่วมใจทำสภาพแวดล้อม ป่าไม้ แหล่งน้ำและระบบนิเวศน์ให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดี

ข้อ ๑๕ คนเวียงพางคำ ร่วมใจห่างไกลอบายมุข

ข้อ ๑๖ คนเวียงพางคำ ร่วมใจพัฒนาศักยภาพคนทุกระดับเป็นคนดีมีคุณธรรม

ข้อ ๑๗ สถาบันครอบครัวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนให้ชุมชนมีการดำเนินงานด้านครอบครัว

อบอุ่นอย่างจริงใจและต่อเนื่อง

ข้อ ๑๘ จัดให้มีระบบเตือนภัยสุขภาพที่ประชาชนยอมรับและสามารถนำไปใช้ได้จริงในพื้นที่

ข้อ ๑๙ กำหนดให้พื้นที่เทศบาลเวียงพางคำ เป็นพื้นที่ลดเสี่ยง ลดโรค ปรับพฤติกรรมดำรงชีวิตตาม

หลัก ๓ อ ๒ ส

ข้อ ๒๐ สนับสนุนพลิกฟื้นการให้บริการในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานในชุมชน(ศสมช.) และการเพิ่มบริการเชิงรุกแบบบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน

ข้อ ๒๑ สนับสนุนให้มีการติดตามประเมินผล และการทำรายงานวิจัยชุมชนด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

-ร่าง-

## หมวดที่ ๕

### การป้องกันและการควบคุมโรคและปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ

ข้อ ๒๒ ให้เทศบาล ร่วมมือกับส่วนราชการ สถาบันวิชาการ ภาครัฐกิจ องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน/คณะกรรมการชุมชน หรือองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย จัดทำแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและควบคุมโรค และปัจจัยที่คุกคามสุขภาพเฉพาะพื้นที่ ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและการควบคุมโรคและปัจจัยที่คุกคามสุขภาพทุกระดับ

## หมวดที่ ๖

### การบริการสาธารณสุขและการควบคุมคุณภาพ

ข้อ ๒๓ เทศบาลตำบลเวียงพางคำ สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพและการทำงานเชิงรุกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนและเชื่อมต่อกับระบบบริการสาธารณสุขระดับอื่น โดยมีระบบการส่งต่อที่มีประสิทธิภาพ

ข้อ ๒๔ เทศบาลตำบลเวียงพางคำสนับสนุนการจัดบริการสาธารณสุขที่จำเป็นเร่งด่วน

ข้อ ๒๕ เทศบาลตำบลเวียงพางคำสนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขสำหรับประชากรกลุ่มเป้าหมายเฉพาะและมีความจำกัดในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข ได้แก่ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสในสังคม อย่างเป็นระบบ ครบวงจร และมีประสิทธิภาพ

## หมวดที่ ๗

### การส่งเสริม สนับสนุน การใช้และการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ การแพทย์แผนไทย

#### การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกอื่นๆ

ข้อ ๒๖ ให้เทศบาล ร่วมมือกับส่วนราชการ สถาบันวิชาการ ภาครัฐกิจ องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชนหรือองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ในการส่งเสริม สนับสนุน การใช้ และการพัฒนาการแพทย์พื้นบ้าน โดยการสนับสนุนและเสริมสร้างสภาพและการพัฒนาศักยภาพหมอพื้นบ้าน การสนับสนุนการสืบทอดสู่หมอพื้นบ้านรุ่นใหม่ โดยส่งเสริมให้เยาวชนรุ่นใหม่เห็นคุณค่าของหมอพื้นบ้านและรักษาแบบแผนการสืบทอดที่เป็นของชุมชน การพัฒนาระบบการจัดการ ความรู้ทั้งในตำราและตัวหมอพื้นบ้านเพื่อเป็นการต่อยอดองค์ความรู้เดิมและนำมาใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพของประชาชนอย่างเหมาะสม

## หมวดที่ ๘

### การคุ้มครองผู้บริโภค

ข้อ ๒๗ จัดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคระดับตำบล โครงสร้างคณะกรรมการดังกล่าวต้องประกอบด้วยประชาชนในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ โดยให้มีหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคที่บัญญัติไว้ ทั้งนี้คณะกรรมการอาจมีคำตอบแทนตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการที่กำหนดไว้

ข้อ ๒๘ ให้เทศบาลกำหนดนโยบาย และจัดให้มีแผน งบประมาณ ข้อบัญญัติท้องถิ่น และกลไกในการคุ้มครองผู้บริโภค โดยบูรณาการงานคุ้มครองผู้บริโภคเข้าไปเป็นภารกิจหลักของแผน โดยการมีส่วนร่วมของผู้บริโภคและผู้ที่เกี่ยวข้อง

## หมวดที่ ๙

### การสร้างและการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพ

ข้อ ๒๙ จัดให้มีสมัชชาสุขภาพเป็นประจำทุกปีอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง รูปแบบหรือกระบวนการจัดสมัชชาสุขภาพให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

//ข้อ ๓๐....

-ร่าง-

ข้อ ๓๐ ให้เทศบาล สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ร่วมมือกับส่วนราชการ สถาบันวิชาการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนให้มีการพัฒนาองค์ความรู้แก่อสาสมัครประจำหมู่บ้าน(อสม.) จิตอาสาอื่นๆ แก่นำชุมชนอย่างต่อเนื่อง

**หมวดที่ ๑๐**

**การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ**

ข้อ ๓๑ ให้เทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่องค์ความรู้และข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ โดยผ่านทางเว็บไซต์เทศบาล หน่วยงานอย่างต่อเนื่องและทันเหตุการณ์ และเวทีประชุมในชุมชน

**หมวดที่ ๑๑**

**การสร้างผลิตและการพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข**

ข้อ ๓๒ ให้เทศบาล สนับสนุนระบบการผลิตที่ให้กับบุคคลจากชุมชนในท้องถิ่นมีโอกาสเข้าศึกษาและพัฒนาเพื่อกลับไปปฏิบัติหน้าที่เป็นบุคลากรด้านสาธารณสุขในเทศบาลตำบลเวียงพางคำ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด

**หมวดที่ ๑๒**

**การเงินการคลังด้านสุขภาพ**

ข้อ ๓๓ ให้มีกองทุนธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพตำบลเวียงพางคำ

ให้คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลเวียงพางคำ เป็นคณะกรรมการกองทุนธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพเทศบาลตำบลเวียงพางคำ มีหน้าที่บริหารกองทุนตามธรรมนูญนี้ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

**หมวดที่ ๑๓**

**สำนักธรรมนูญ**

ข้อ ๓๔ ให้มีสำนักธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพตำบลเวียงพางคำ ตั้งอยู่ในที่ทำการเทศบาล โดยเป็นหน่วยงานทางธุรการให้กับคณะกรรมการ ทั้งนี้ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลประจำและกำหนดบทบาทหน้าที่ตามความเหมาะสม เพื่อขับเคลื่อนแนวทางการดำเนินงานไปสู่การปฏิบัติอย่างกว้างขวาง ให้บรรลุคุณลักษณะที่พึงประสงค์

**หมวดที่ ๑๔**

**บทเฉพาะกาล**

ข้อ ๓๕ การแก้ไขเพิ่มเติมธรรมนูญสุขภาพฉบับนี้ โดยยึดหลักเหตุผล ความจำเป็น และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่คนในเทศบาล โดยประชาชนในเทศบาลไม่น้อยกว่า ๕๐ คน ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเสนอชื่อต่อประธานคณะกรรมการธรรมนูญสุขภาพเพื่อขอแก้ไขเพิ่มเติม หรือสมาชิกซึ่งเป็นคณะกรรมการธรรมนูญสุขภาพไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมดเข้าเสนอชื่อเพื่อแก้ไขเพิ่มเติม ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการธรรมนูญสุขภาพ และต้องแจ้งวาระดังกล่าวแก่สาธารณะทราบก่อนการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน มติการแก้ไขเพิ่มเติมต้องมีผู้เห็นชอบไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผู้เข้าร่วมเวทีดังกล่าว ทั้งให้เทศบาลสนับสนุนงบประมาณทุกครั้งที่มีการดำเนินการ

ประกาศใช้ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(นายฉัตรชัย ชัยศิริ)

ประธานคณะกรรมการกองทุนธรรมนูญว่าด้วย  
ระบบสุขภาพตำบลเวียงพางคำ